

הליכי שימוע, ערר וערעור

פסילת ספרי חשבונות

אי רישום תקבול

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ

www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il

ביקורת מס הכנסה

הגדרת "פנקסים קבילים"

סעיף 1 לפקודה

"פנקסים קבילים": פנקסי חשבונות שפקיד השומה לא סירב לקבלם ולא פסל אותם, או שסירב לקבלם או פסלם אולם ועדה כאמור בסעיף 146 או בית המשפט ביטלו את החלטתו, ובלבד שלא יראו פנקסים כקבילים אם הנישום הודה כי אינם קבילים, ואישר בכתב שהוסברו לו התוצאות המשפטיות הנובעות מהודאתו

החובה לנהל ספרים

- סעיף 130(א) לפקודה
- הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות) התשל"ג 1973
- תקנות מע"מ (ניהול פנקסי חשבונות) התשל"ו 1976
- הוראות ניהול פנקסים למוסדות ציבור ומלכ"רים

סעיף 130(א) (1)

לפקודה

"לצורך השומה רשאי המנהל להורות, דרך כלל או לסוג מסויים של נישומים, על ניהול פנקסי חשבונות של הכנסה הנובעת **מעסק או ממשלח-יד**, והוא רשאי לקבוע באותן הוראות כללים לשיטת ניהול הפנקסים, לרבות חיוב הנישום לדרוש ממי שאתו הוא מקיים קשר עסקי כלשהו למסור לנישום את פרטיו האישיים ולהזדהות..."

סעיף 130 לפקודה

הקלות בניהול פנקסי חשבונות

- אין הוראות ניהול פנקסי חשבונות בגין הכנסות פסיביות, כגון: מהשכרה, דיבידנד וכד' לבקשת נישום, המנהל רשאי לאשר שינוי בהוראות החלות עליו (סעיף 130 (א) (2) לפקודה).
- בקשת הקלות "מחמת אופיו, היקפו או נסיבותיו של העסק" (סעיף 3 להוראות ניהול פנקסי חשבונות)
- פטור מההוראות לעוסק זעיר בשל מצב גופני/נפשי או אנאלפביתיות (סעיף 130 (א) (3) לפקודה).
- קביעת הוראות ניהול פנקסים למוסד ציבורי 9 (2)

סעיף 130(יא) (1) לפקודה

ניתנו הוראות לפי סעיף קטן (א), ונעשה אחד מאלה יראו את הפנקסים כבלתי קבילים, זולת אם שוכנע פקיד השומה כי היתה

סיבה מספקת למעשה כאמור:

- (א) שימוש **בחשבונית שהוצאה בלא מכירה או מתן שירות**, או שהסכום הנקוב בה אינו משקף את מחיר המכירה או את מחיר מתן השירות, לפי הענין; לענין זה, "חשבונית" – כמשמעותה בהוראות שניתנו לפי סעיף זה, וכן חשבונית מס כמשמעותה בחוק מס ערך מוסף;
- (ב) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 **לא נכללה הכנסה בסכום מהותי**;
- (ג) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 נוכתה הוצאה פרטית, או הוצאה בלא רכישה או קבלת שירות, או שסכום ההוצאה שנוכתה כאמור אינו משקף את מחיר הרכישה או את מחיר קבלת השירות, והכל באופן שהפחית את ההכנסה החייבת או שהגדיל את ההפסד, בסכום מהותי.

סטיות המהות עילה לפסילת ספרים

- סטייה מהותית מההוראות לניהול הנה"ח
- חשבוניות פיקטיביות או שהסכום הנקוב בהם אינו נכון
- השמטת הכנסה מהותית בדו"ח השנתי
- ניכוי הוצאות פרטיות או הוצאות פיקטיביות באופן מהותי

הליכי ערר וערעור

בגין פסילת ספרי חשבונות

- חובת הודעה לנישום (ס' 130 (ג) לפקודה)
- לעניין מוסד – נדרש אישור המנהל (ס' 130 (ג1) לפקודה)
- בקשת שימוע ע"י פקיד השומה תוך 30 יום (ס' 3.1 לה"ב 25/93)
- ערר תוך 30 יום לועדה לקבילות פנקסים - או: יחד עם הערעור על צווי השומה
- ה"ב 25/97 – יישום הפקודה בדבר סטייה מהותית מהוראות ניהול ספרי חשבונות

הסנקציות על ספרים בלתי

קבילים

■ סעיף 33(א) לפקודה - שומה לפי מיטב השפיטה להוצאות.

■ סעיף 33(ב) לפקודה - לא יוכר הפסד משנים קודמות כנגד הכנסתו באותה שנה.

נמצאו הפנקסים **בלתי קבילים** בנסיבות מחמירות

לא יותרו ניכויים וקיזוזים בשל חובות אבודים ולא יוכרו הפסדים באותה השנה.

■ סעיף 33(ג) לפקודה – נישום שלא ניהל פנקסים או ניהלם אך לא ביסס הדו"ח עליהם, לא יותרו ניכויים וקיזוזים בשל פחת, ריבית, חובות אבודים והפסדים משנים קודמות ולא יוכר הפסד באותה שנה.

רמי אריה עו"ד רו"ח, מיסים ועסקים

www.ralc.co.il

הסנקציות על ספרים בלתי

קבילים

■ **סעיף 121(ב) לפקודה** - לא יחולו שיעורי המס המופחתים על הכנסה מיגיעה אישית ושל יחיד שמלאו לו 60 שנה, אלא יחולו שיעורי המס שבסעיף 121(א).

■ **סעיף 159א(ב) לפקודה** - עיכוב החזרי מס, כל עוד לא הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי העילה לאי קבילות הפנקסים לא הייתה קיימת בשנת המס שלגביה נדרש ההחזר.

■ **סעיף 155 לפקודה** - העברת נטל הראיה כי השומה מופרזת אל הנישום בעת הגשת ערעור לבית המשפט.

הסנקציות על ספרים בלתי

קבילים

- סעיף 180(א) לפקודה - דחיית בקשה להקטנת מקדמות באשר לנישום החייב בניהול פנקסי חשבונות ולא ניהלם.
- סעיף 191ב(א) לפקודה - הגדלת שעור המס, באשר לנישום שלא ניהל פנקסי חשבונות או ניהלם רק בחלק מהתקופה או לא ביסס עליהם את הדו"ח.
- סעיף 191ב(ב) לפקודה - הגדלת מקדמות, באשר לנישום שלא ניהל פנקסי חשבונות או ניהלם רק בחלק מהתקופה או לא ביסס עליהם את הדו"ח.
- סעיף 17(11)ב לפקודה - אי הכרת הוצאות הכנת דוחות, השגות וערעורים, באשר לנישום שלא ניהל פנקסי חשבונות או לא ביסס עליהם את הדו"ח.
- סעיף 216(5) לפקודה - עבירה פלילית שעונשה מאסר שנה או קנס בסכום כספי או שניהם כאחד.

קביעת הועדה לקבילות

פנקסים

הועדה לקבילות פנקסים 2/05
אנרג'ים בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 3
ניתן ביום 18/6/06

**אין לפסול את פנקסי החשבונות של נישום, המקפיד
בדרך כלל למלא אחר הוראות, ובמיוחד אם התקלה הינה חד
פעמית בשל איתני הטבע.**

ע"מ 14-07-30296 ג'רבי נגד פקיד שומה
רמלה (28.4.2016) - ייצוג באמצעות משרדנו

ביטול החלטת הועדה לקבילות פנקסים על פסלות ספרי חשבונותיו של ג'רבי בשל העובדה כי ההחלטה ניתנה בחוסר סמכות - בהרכב של שני חברי ועדה בלבד, למרות הוראות סעיף 146(א)(2) לפקודה.
כמו כן, ההחלטה ניתנה ללא הנמקה - בניגוד לחובת ההנמקה המוטלת על הועדה, לפי סעיף 146(ב) לפקודה.

סעיף 145ב לפקודה

פסילת ספרים בשל אי רישום תקבול

- אי רישום תקבול ללא סיבה מספקת מהווה עילה לפסילת ספרים
- ה"ב 25/93- יישום מינהלי להגדרת "סטייה מהותית" מהוראות ניהול ספרי חשבונות
- אי רישום תקבול תוך 12 חודשים רצופים – יפסול גם שתי שנות מס קודמות
- חובת רישום התקבול חלה גם על מוסד ציבורי
- לפקיד השומה הזכות לחלט מחצית מהתקבול שלא נרשם (ממינימום 20,000 ₪) (ס' 145ב (ד) – תקנות)

סיבה מספקת לליקוי

■ פנקסים בלתי קבילים גם אם הייתה סיבה מספקת לליקוי :

- סטייה מהותית מההוראות לפי סעיף 130(ב) לפקודה
- הודאה של הנישום

■ פנקסים בלתי קבילים זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת לליקוי:

- בשל אי רישום תקבול לפי סעיף 145ב(א)(1) לפקודה, אלא אם שיטת ניהול הספרים בכללותה תקינה ומאפשרת זיהוי התקבולים שלא נרשמו
- בשל 3 המקרים לפי סעיף 130(יא)(1) לפקודה (ס' 2.1 - ה"ב 25/93)

קביעת שומות לשנים שלגביהן נפסלו ספרי החשבונות

■ **הלכת פיקנטי (ע"א 734/89) – חובת סבירות**
השומה לפי מיטב השפיטה לפי המצב העובדתי של
העסק

■ **הלכת בשיר שחאדה (ע"א 5324/05) –**
חובת הסבירות השומה אף כשספרי החשבונות
נפסלו.

■ **הלכת המסעדה ההודית (עמ"ה 265/01) –**
אין להסתמך על תדריך כלכלי אלא על נתונים
ספציפיים

ביקורות ספירות מלאי וקופות

- **ה"ב 25/95 – ספירות מלאי ואימותם**
- **צפייה לביקורות כעשרה ימים לפני תום שנת המס ועד כחודש לשנה החדשה**
- **בדיקת המלאי, עריכת רשימות, בדיקת מכפילי הרווח בעסק.**
- **בדיקת תקבולים ורישומים בקופה**
- **ה"ב 12/95 – העלמת הכנסות בקופות רושמות**
ודרכי הביקורת בהן

ביקורות במוסדות ציבור

(עמותות) ומלכ"רים (ה"ב 11/95)

- רישום תקבול וניהול פנקסי הקבלות
- בדיקת שיטת רישום החשבונות – חד צידי או כפולה
- ניהול פנקסי קבלות נפרדים לתרומות בשווה כסף
- האם מועסקים קרובי משפחה של חבר ועד מנהל ?
- קריטריונים לפיהם מספק המוסד את שירותיו לציבור
- הלכת רחמים שקלים – עמותה כמסווה לפעילות עסקית פרטית של מנהלה.

ביקורות ביטוח לאומי

- **הלכת גדות (דב"ע נה/0-14) - חובת ביטוח לאומי להסתמך על ביקורות ניכויים של מס הכנסה.**
- **ביקורות פריסת בונוסים**
- **ביקורות שווי הטבות לעובדים**
- **זכות תביעה עקב קביעת שומות ביטוח לאומי (דמי לידה, מילואים, פגיעה בעבודה).**

רמי אריה ושות'

עורך דין, רואה חשבון ויועץ מס

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של **35 שנים!**
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר צוות התגובות של פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – www.ralc.co.il
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בורריות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידיים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.

תודה על ההקשבה שאלות נוספות בדוא"ל

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ

www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il

רמי אריה עו"ד רו"ח, מיסים ועסקים
www.ralc.co.il